

העגור אסיר התודה

סיפור עם יפני

הסיפור

הסיפור אודות "העגור שהפך לאשת האיכר", הידוע ביפנית בשם "צורו ניובו" (Tsuru-nyobo), שייך לקבוצת סיפורי עם שנועדו להציג את הרעיון של הכרת תודה ורצון לגמול על חסדים.

הסיפור ידוע בגרסאות רבות, כשבחלקן העגור גומל תודה לאיכר זקן, בניגוד לגרסה הנוכחית בה העגור גומל תודה לאיש צעיר.

גרסאות מוקדמות של הסיפור ידועות מן המאה התשיעית, והוא מקובל כאחד מסיפורי העם האהובים ביותר ביפן.

בכפר קטן על שפת הים של יפן חי בחור צעיר ועני, אשר התפרנס בדוחק מתפירת מפרשים לספינות הדייג הרבות של הכפר.

הייתה זו עבודה קשה ומפרכת, והכסף המועט שהרוויח לא אפשר לבחור הצעיר להתחתן ולהקים משפחה. אף אחת מבנות הכפר לא רצתה להתחתן עם הצעיר העני.

בוקר אחד, כשיצא הבחור לטייל על שפת הים, מצא על החוף עגור גדול שהיה מוטל פצוע וחסר אוניו.

הבחור ריחם על העוף היפה, לקח אותו אל ביתו וטיפל בו במסירות. הוא חבש את פצעיו, ואף הוציא חלק גדול מכספו המועט על מנת לקנות עבור העגור תרופות ומאכלים מתאימים.

כעבור מספר שבועות התחזק העגור, פצעיו נרפאו, והוא היה מסוגל לחזור ולעוף. הבחור הצעיר לקח את העגור אל השדה הפתוח, שיחרר אותו והביט בשמחה אחר מעופו של העגור המתרחק והולך עד אשר נעלם מן העין.

באותו ערב נשמעה דפיקה על דלת צריפו של עושה המפרשים. כאשר פתח את הדלת הופתע לראות נערה צעירה ויפהפייה ניצבת בפתח.

הנערה אמרה כי הגיעה זה עתה אל הכפר, ומאחר ואינה מכירה איש, ביקשה מן הבחור הצעיר שירשה לה להתארח בביתו למשך הלילה. עושה המפרשים אירח את הנערה ברוחב לב, הם קשרו ביניהם קשרי ידידות וכעבור זמן קצר הסכימה הנערה להינשא לבחור.

המצב הכלכלי של הזוג הצעיר היה קשה מאוד, והכנסתו הקטנה של עושה המפרשים לא הספיקה לפרנסתם. בוקר אחד אמרה הנערה לבעלה כי היא יכולה לסייע לו בעבודתו, אולם היא הציבה תנאי לכך. היא חייבת לתפור את המפרש כשהיא סגורה בחדר לבדה, ואסור לבעלה לראות אותה בעבודתה ואפילו לרגע אחד.

הנערה הסתגרה בבית המלאכה למשך מספר ימים, ומתוך החדר הנעול ניתן היה לשמוע את קולות נול האריגה הפועל ללא הרף. יום ולילה פעל נול האריגה, עד אשר בוקר אחד יצאה הנערה מן החדר ובידה מפרש גדול.

היא הייתה חיוורת ועייפה, וניכר היה כי השקיעה מאמץ גדול בהכנת המפרש, אולם התוצאה הייתה מרהיבה ביופייה.

הבחור הצעיר נטל את המפרש והלך אל הנמל כדי למכור אותו. הדייגים הביטו בפליאה על המפרש שהיה עשוי בד דקיק ועדין, וצחקו על עושה המפרשים. "הבד הזה לא יחזיק מעמד אפילו שעה אחת", אמרו לו, " הוא יקרע מיד כאשר תשוב בו הרוח".

עושה המפרשים, שהאמין בעבודתה של אשתו המסורה, הציע לאחד הדייגים לנסות את המפרש בספינתו. הדייג הסכים, והשניים יצאו להפלגה.

היה זה יום שקט, והרוח כמעט ולא נשבה, אולם ראה זה פלא. בעוד כל יתר הספינות בקושי התקדמו ממקומן, הפליגה הספינה עם המפרש העדין במהירות רבה. היה זה כאילו יש בתוך המפרש עצמו רוחות שלכודות בו, והן המניעות ומקדמות את הספינה.

באותה עת עגנה בנמל אחת מספינותיו של קיסר יפן, וקברניטה צפה בהפלגת הניסיון ומופלאה. הוא התרשם מאוד מן המפרש המיוחד, והציע לעושה המפרשים כסף רב תמורתו.

הבחור הצעיר היה מאושר. סכום הכסף הגדול שקיבל שינה לחלוטין את חייו. הוא הצליח לשלם את כל חובותיו, ועדיין נותר בידו סכום משמעותי שאפשר לו להתקיים בכבוד מספר חודשים מבלי לעבוד.

הזמן חלף, והכסף הלך ואזל. עושה המפרשים, שזכר עד כמה סבלה רעייתו בזמן שארגה את המפרש המופלא, לא רצה לבקש ממנה שתכין מפרש נוסף. הוא תפר בעצמו מפרשים רגילים כפי שלמד לעשות, אולם אלו לא זכו להצלחה דומה לזו של המפרש המופלא.

לבסוף, לא הייתה עוד אפשרות אחרת. הנערה הצעירה הסתגרה שוב בבית המלאכה ושוב ניתן היה לשמוע את קולו של הנול המופעל במרץ יומם ולילה.

סקרנותו של עושה המפרשים לא ידעה גבול. יום אחר יום עמד מחוץ לחדר הסגור והקשיב לקול הנול, עד אשר לא יכול היה להתאפק עוד. הוא פתח את דלת החדר והביט פנימה.

לתדהמתו של עושה המפרשים לא היה גבול. ליד הנול הגדול ניצב עגור יפהפה שהפעיל אותו וארג את המפרש. העגור תלש נוצות מחזהו ושילב אותן בתוך חוטי הבד של המפרש. ניכר היה שהפעולה הזו כואבת מאוד לעגור, אולם הוא המשיך לארוג במסירות את האריג המופלא.

לפתע הבחין העגור בדמותו של עושה המפרשים העומד בפתח החדר ומביט לעברו. הוא השמיע קריאה רמה ושינה מיד את דמותו. במוקם בו עמד העגור ניצבה כעת הנערה היפה, אשתו של עושה המפרשים.

היא פנתה בדמעות אל בעלה ונזפה בו על שלא קיים את הוראתה ופתח את דלת החדר.

היא סיפרה לו שהיא היא אותו עגור שהציל את חייו, וכי שינתה את דמותה לאות תודה, מתוך רצון לגמול לו על טיפולו המסור. אולם כעת, לאחר שסודה התגלה, אין היא יכולה עוד להישאר בדמותה האנושית.

היא נפרדה מבעלה לשלום, חזרה להיות עגור והמריאה אל עבר קבוצת העגורים שריחפה בשמיים.

הבולים

20 בפברואר 1974

יפן

שלושת הבולים הופיעו כחלק מסדרה מתמשכת שהונפקה לאורך מספר שנים, והתמקדה בסיפורי עם יפניים.

